

КОМПАРАЦИЈСКА ЛЕКСЕМА КАО ОБАВЕЗНА ИЛИ ФАКУЛТАТИВНА КОМПОНЕНТА ПЕРИФРАСТИЧКОГ ИЗРАЗА

Апстракт: У раду су анализиране перифрастичке конструкције специфичног типа: са обавезном или факултативном лексемом у облику компаратива или суперлатива. Будући да перифраза подразумијева лексичку десемантизацију, с тим да свакој од семантичких компонената најчешће одговара посебна лексема, циљ реферата је да се издвоје и систематизују перифрастички изрази у којима је нужна компонента компарацијска лексема.

Кључне ријечи: перифрастички израз, компаратив, суперлатив, обавезна компонента, факултативна компонента.

Перифрастичким конструкцијама са компарацијском лексемом као обавезном или факултативном њиховом компонентом, које ћемо анализирати у овом раду, изражава се одређени степен квалификације неког појма, тј. његове особине или својства. Под перифрастичком конструкцијом овдје ћемо посматрати све вишечлане везе ријечи које се односе на један денотат, везе у којима ријечи, долазећи у различите асоцијативне односе, производе различите конотације које неперифрастички еквиваленти немају, а тиме оне упечатљивије, јаче дјелују на читаоца и добијају на експресивности, што и јесте њихова битна карактеристика. Такве везе ријечи могу бити устале, већ готове конструкције, са потпуном или дјелимичном десемантизацијом, што су главне карактеристике фразеологизама, или перифразе, као конструкције које настају у самој говорној ситуацији, тј. стваралачком процесу, као избор субјекта говора, писца/аутора, као плод његове инвенције и субјективног става и односа према појавама и стварима у ванјезичкој стварности.

Дакле, анализираћемо фразеологизме, перифразе и све оне перифрастичке конструкције које ће говорном лицу, аутору послужити као погодан начин за изражавање субјективног става при исказивању квалификације неког појма или процеса, али само оне које, како смо већ

---

* sanja.kuljanin@ffuis.edu.ba

напоменули, одређен степен особине или својства испољавају компарацијском лексемом као обавезном или факултативном компонентом те конструкције. То значи да анализа подразумијева најмање два структурна типа ових перифраза: а) *оне у којима се перифрастички израз не може остварити без компарацијске лексеме* и б) *оне у којима је тај тип морфолошке лексеме факултативан*. Анализа се проводи на корпусу Ћопићевих прозних дјела, што онда укључује као један од критеријума и стилистички аспект ових конструкција.

Циљ је, дакле, да се издвоје типови синтаксичко-семантичких модела са а) обавезном и б) факултативном компарацијском ријечју у структури перифрастичког израста.

Категорију обавезног компарацијског облика, под којим подразумијевамо морфолошки или компаратив или суперлатив, одређујемо на основу тога што у датој перифрастичкој конструкцији не постоји могућност његове замјене било којом другом формом а да се значење не промијени.

I. Из наведеног корпуса, Ћопићевог књижевног текста, издвојићемо прво моделе перифрастичких конструкција у чијој је структури компарацијска лексема *обавезна*.

1) У први модел у оквиру ове групе примјера уврстили смо конструкције у којима преко морфолошког компаратива, као обавезне лексеме у оквиру дате перифрастичке конструкције, изражавамо значење суперлатива, као нпр.:

Нема већег и љепшег дара на овоме свијету /= то је највећи и најљепши дар/ (БСБ, 166)¹; *Нема ти ништа слађе нег' овако... /= најслађе је овако.../* (БСБ, 107); У пећини, усред једне велике шуме, живео је пустињак, човек мудар и тако стар да *старијег човека није било у читавој околини /= најстарији човек у околини/* (ПЗК, 7); Шаров је имао тако добар нос да у двадесет околних села *није било пса с бољим њухом /= пас с најбољим њухом у двадесет околних села/*, Грувало је опет био тако снажан ован да ни најстарији људи, па ни сам пустињак, који је био *старији од свих /= најстарији/*, *нису запамтили јачег овна од њега* (ПЗК, 7); Кад чу те речи, бубица се јако, јако сневесели, јер *нико више од ње није волио сунчане дане /= она је највише од свих вољела сунчане дане/* (ПЗК, 25); „(...) Насрадин-хоца *никад љепше није учио“ /= најљепше досад/* (П, 122); Хајде, хајде, *никад је бољи људи ни попити неће /= попиће је најбољи људи/* (БСБ, 75);

¹ Скраћеница у загради означава дјело из којег су ексцерпирани примјери, а број страницу наведеног дјела, за које се библиографски подаци дају у *Изворима* на крају рада.

(...) и он то мора урадити некако увијено и неодређено, уз помоћ бога оца и својих познатијих вила, које у оваквим згодама дјелују *сигурније од свемоћног творца* /*= најсигурније* – ако је творац апсолут, свемогући творац, онда имамо апсолутно суперлативно значење, како ћемо и посматрати овај примјер, у супротном то би била само уобичајена конструкција за изражавање релативног компаратива/ (П, 202).

У свим наведеним конструкцијама изражено је суперлативно значење, а потврђено је *обавезно присуство компаративне лексеме*. Наиме, њена супституција неком другом формом произвела би друкчије значење. Тако нпр. у првом наведеном примјеру ако умјесто компаратива *већег* и *љепшег* употребијемо позитиве наведених придјева: *Нема* великог и лијепог дара на овоме свијету или суперлативе: *Нема* највећег и најљепшег дара на овоме свијету, нећемо добити значење које нам даје перифрастички израз са компаративним обликом: *Нема* *већег* и *љепшег* дара на овоме свијету, а то је, како смо већ видјели, суперлативно значење: *највећи* и *најљепши*. Позитив или суперлатив придјева у овом перифрастичком изразу уноси сасвим друго значење, у ствари добијамо одрично значење, тј. одриче се постојање великог и лијепог или највећег и најљепшег дара на овом свијету, а то није била намјера говорног лица, које управо жели да нагласи да је ријеч о највећем и најљепшем дару. Слично је и у осталим примјерима: *Нема ти ништа слађе* = *то је најслађе* (замјена компаратива позитивом или суперлативом: нема ништа слатко / нема ништа најслађе нема исто значење, јер се у том случају добија одрично значење); *старијег човека није било у читавој околини* = *он је био најстарији човек у околини* (замјена компаратива позитивом или суперлативом: нема старог/најстаријег човека такође даје друкчије, одрично значење, одриче се постојање старог/најстаријег човека у околини); *није било пса с бољим њухом* = *био је пас с најбољим њухом* (замјена компаратива позитивом или суперлативом: није било пса с добрим/најбољим њухом и у овој конструкцији има одрично значење); *нису запамтили јачег овна од њега* = *био је најјачи ован* (замјена компаратива позитивом или суперлативом: нису запамтили јаког/најјачег овна даје одрично значење, а не суперлативно); *нико више од ње није волио сунчане дане* = *она је највише вољела сунчане дане* (ни у овој конструкцији не може се компаратив земијенити позитивом или суперлативом јер се компаративним обликом који преко одричног предиката повезује одричну замјеницу и поредбени појам у генитиву суперлативно значење приписује управо појму у генитиву); *никад љепше није учио* = *учио је најљепше до сад* (замјеном компаративног облика позитивом или суперлативом такође добијамо одрично значење, а не суперлативно које имамо у конструкцији с компаративом); *никад је бољи људи ни попити неће* = *попиће је најбољи људи* (исти је случај и са овим примјером гдје би супституција компаратива позитивом или суперлативом довела не до

суперлативног, него до одричног значења: никад је добри/најбољи људи ни попиту неће. Могли смо уочити да би се у конструкцијама са обавезном компаративном лексемом које имају значење апсолутног суперлатива приликом супституције компаратива позитивом или суперлативом добило одрично значење, тј, одриче се постојање одређене квалификације, а у конструкцијама у којима уз компаративну ријеч долази поредбена форма од + генитив супституцијом би се добила неграматична форма. У оваквој перифрастичкој конструкцији суперлативно значење приписује се само појму у генитивној форми, а одричност, тј. непосједовање те особине у највишем степену, односи се на све остале ентитете. Дакле, заједничко овим сложеним синтаксичким конструкцијама са обавезном компарацијском лексемом јесте суперлативно значење. Вриједност суперлатива у примјерима ексцерпираним из Ћопићевог дјела остварује се негираним глаголским обликом и генитивном конструкцијом (*нема већег и љепшег дара*), понекад и уз присуство одричне именичке замјенице (*нико више од ње није волио сунчане дане*), „тако што се компаративом придјева повезује одрична замјеница и поредбени појам у генитиву преко негираног предиката“ (Ковачевић, 2003: 35), а таква веза има вриједност синтетичког суперлатива. Умјесто одричних замјеница у оваквим конструкцијама могу бити заступљени и одрични временски прилози (*никад љепше, никад бољи*), а из корпуса смо издвојили и конструкцију коју репрезентује посљедњи примјер, гдје се вриједност суперлатива изказана компаративом придјева или прилога и конструкцијом за поређење од + генитив израженом неком општом замјеницом генерализације, што је у нашем примјеру примјењиво само ако конструкцију *сигурније од свемоћног творца* схватамо у значењу *сигурније од свега*, а као што је већ и речено, она је управо с тим значењем овдје и наведена. У свим претходним примјерима у перифрастичким конструкцијама са суперлативним значењем потврђена је облигаторност компарацијске лексеме, у овом случају морфолошког компаратива. Битна карактеристика ових конструкција јесте експресивност, тј. имају експресивно-комуникацијску функцију, за разлику од синтетичких форми чија је функција чисто комуникативна. Овакве перифрастичке конструкције, с компаративном лексемом и негираним облицима, дају субјекту говора много већу могућност да суперлативно значење јаче и сликовитије исказе, што је Ћопић и искористио на њему својствен начин.

2) Други модел у оквиру перифрастичких израза с обавезном компарацијском ријечју јесте конструкција с редуплицираним морфолошким компаративом (нпр. *брже-боље, мање-више и др.*), као нпр.:

Премјери читаву дружину, прикова очи за напуштenu слику, запрепашћено жмирну, па *брже-боље* скочи, скиде капу и скрушено пољуби дједа у руку (БСБ, 73); То рече чича, па *брже-боље* заспа, не би ли у сну опет видио свету краву да јој каже у брк оно што мисли о својој новој шубари

(ПИЗК, 171); Рожљика *брже-боље* граби гранату из његових руку, као да би купац могао побјећи с њом... (БСБ, 120); Бркица *брже-боље* попаде из ћошка свој шешир и дуну на врата... (БСБ, 126).

Наведени примјери представљају устаљене изразе са апсолутним компаративом у свом саставу, и то са два компаративна облика, чији је распоред непромјењив. Овакве конструкције имају „идиоматизовану и/или синтаксичку и/или семантичку структуру дволексичких, најчешће синтагматских, израза с апсолутним компаративом придјева или прилога у свом саставу“ (Ковачевић, 2015: 420). Дакле, уколико дође до редупликације компаративне ријечи у полусложеничкој конструкцији, добићемо ново значење, које има готово фразеолошку вриједност, јер *значење ових морфолошких, синтетичких компаратива није ни брже ни боље*, тј. не представљају виши степен заступљености својства, него, према Речнику Матице српске, значење ове конструкције јесте: *што прије, одмах, што је могуће брже* (РМС 2, 248, 272). У већини наших примјера употријебљена је уз предикат исказан аористом, те упућује на краткоћу и свршеност глаголског садржаја (*брже-боље скочи, брже-боље заспа, брже-боље попаде*), док у једном случају из нашег корпуса стоји уз презент, чиме се жели нагласити настојање субјекта да се радња која се дешава у тренутку говора што прије оконча (*брже-боље граби* гранату из његових руку – обавезне компаративне лексеме у овој полусложеничкој конструкцији појачавају упечатљивост ове слике, због чега радњу презента *граби* читалац доживљава као да се одиграва пред његовим очима и већ је види као свршену). Овај модел се остварује на нивоу номинације, нема дакле диферентивну улогу, тј. не схвата се, као што смо већ рекли, као облик који показује неједнак степен испољавања извјесног својства, само му је, у ствари, форма поредбена. Будући да има номинацијску улогу, није могуће мијењати поредбену форму, тј. искључује се могућност супституције компаративне ријечи било којим другим обликом (брзо-добро, најбрже-најбоље). Тиме се показује блокираност израза, као једна од карактеристика фразологизама. Модел је иначе веома фреквентан и експресиван, јер доприноси живости и доживљености предикатске радње.

3) У сљедећим примјерима које ћемо издвојити, обавезна компаративна лексема налази се у оквиру конструкције *партикула све/још/што + компаратив*. Слиједи примјери:

Жао ми те ватрице у долини, жао ми викача, али пожар нада мном *све рујнији и шири* (БСБ, 34); (...) а ја остајем *још више сам* (БСБ, 103); И како *све више* расте, примиче се и у самом срцу разгара дједова неуморна ватрица (БСБ, 36); И тако из дана у дан: дједове жалбе *све су краће* и безгласније (БСБ, 41); А дружина је настављала да се части и галами постајући *све гласнија* (БСБ, 70); Чуо се у почетку и сликар брадоња, али, како је дан

одмицао и ларма расла, он је постајао *све тиши и расијанији* (БСБ, 70); Што дужи живот, и синцир дуљи, и још *све тежи*, земљи те вуче (БСБ, 79); То уморни чобан, грешни најменик, мртвима воду вуче, свеци му помогли да *још боље* утврди сан (БСБ, 80); Да чудо буде *још веће*, дозвоаше с брда и оног коморцију Зекана... (БСБ, 102); Ето ти сад твога дората – гунђао је стриц Ницо трудећи се да је *што мање* старцу пред очима (БСБ, 103); Водник Микан већ је изгубио оба опанка опутњака па, *још више разљућен*, хукће... (БСБ, 139); Палба *све више јача* и згушњава се око посљедњих упоришта опкољеног центра (БСБ, 142); Сутон се *све више* згушњава под крошњама дрвореда (БСБ, 144); У њему *све више* расте узбуђење... (БСБ, 157); Постајало је *све хладније и хладније* и цврчак би се радо склонио у своју негдашњу кућицу (ПЗК, 84); ...примети како однекле с висине све гушће и гушће слеже нешто лако и бело попут перја (ПЗК, 43); *Све већа и већа* чуда (ПЗК, 43).

Партикуле *све*, *још* и *што* стоје испред облика компаратива придјева или прилога и њима се повећава или смањује интензитет онога што је означено тим лексемама у зависности од значења лексеме коју модификује. Партикула *све* уноси значења „уопштавања, проширивања, обухватности, продужавања (трајања), појачане мере и сл.“ (Ристић, Радић-Дугоњић, 1999: 113). У Речнику српског језика уз ову лексему, између осталог, стоји сљедеће: „*Све ...*(с компаративом, понекад удвојеним или у вези *све то*) за истицање сталног пораста онога што је означено придевом или прилогом: *све јачи и јачи, све мање и мање, све лепши дани, она све тужнија*“ (РСЈ 2007: 1198). Партикула *још* у Граматици српскохрватског језика за странце, на основу критеријума диференцијације прилога и партикула, сврстана је у градуативне партикуле, са основним значењем појачавања и истицања елемента испред којег стоје (Мразовић, Вукадиновић, 1990: 418). А партикула *што* одређена је, између осталог, на сљедећи начин: „... *што боље, (што више, што пре), како је најбоље могуће, (колико се више може, како је најпре могуће): што боље урадити, што више донети, што пре завршити посао* (РСЈ, 2007: 1555). Наведене партикуле, свака на свој начин (*све* упућује на константни пораст квалификације, *још* на појачану компаративну особину, *што* указује на настојање да особина изражена компаративом буде исказана у најјачем степену) интензификују компаратив као обавезну лексему у тим конструкцијама, те су тиме и саме обавезне компоненте тих израза. Наиме, њиховим изостављањем добили бисмо друкчија значења, а у неким случајевима би се чак сигнализирао мањи степен особине означене основним обликом придјева или прилога. Али говорно лице не жели умањити садржај компаративног облика, већ напротив, жели да нагласи и појача његов садржај и укаже на појачавање заступљености особине у оквиру истог компаративног степена (Куљанин, 2012: 58). Иако је ријеч о интензивираним компаративу, примјери нам показује да компаративни облик

нема конкуренцију у суперлативу, јер му није потпуно значењски подударан – *све бољи, све јачи и сл. не значи најбољи, најјачи*. Таквом конструкцијом се у ствари показује градацијски однос између компаратива и суперлатива, јер не постоје лексеме које би означиле тај степен заступљености садржаја неког придјева или прилога.

4) Издвојићемо још један примјер конструкције са обавезном компарацијском лексемом:

Дјед само издубока хукне и загледа се у Саву као да је овај, побогу, у *најмању руку* рогат (БСБ, 62); Његов спектар сводио се на свега четири основне боје, а оно остало – то није ни постојало или се сводило, у *најмању руку* (...) на неки врло неодређен опис (БСБ, 17); За њега оне као да нису ни постојале или су, у *најмању руку*, биле нешто на форму досадних, вјечито присутних мачака... (БСБ, 26); ...има увек понека башта с купусом или у *најмању руку* који заостали корен (ПЗК, 49).

У наведеним примјерима ријеч је о фразеолошкој конструкцији, као вишечланом изразу, устаљеном дугом употребом, са потпуном или дјелимичном десемантизацијом, у којој је обавезно употријебљена лексема у облику суперлатива. У нашим примјерима ријеч је о суперлативу *најмања* у оквиру приједлошко-падежне конструкције у *најмању руку*, чије је рјечничко одређење „*барем, бар (толико), ако ништа друго, у најгорем случају*“ (Оташевић, 2012: 533). Замјена ове компарацијске лексеме, тј. синтетичког облика суперлатива, неким другим обликом, позитивом или компаративом, ни у оваквим конструкцијама није могућа. Она уноси своје значење у значење цијелог израза, тј. утапа значење у значење фразеологизма.

У претходна четири модела представили смо неке од перифрастичких конструкција са компарацијском лексемом као обавезном компонентом.

II Сада ћемо само илустровати и перифрастичке изразе са компарацијском лексемом као њиховом факултативном компонентом и показати да ли се мијења значење дате конструкције ако се компарацијски облик унутар ње замијени неким другим обликом компарацијске парадигме.

1) У анализираном корпусу забиљежили смо конструкцију која се остварује као израз апсолутног суперлатива без поредбеног члана:

Дочекивала га је пустош студена и мрачна; *није такве било ни у најдубљој гори /није такве било ни у дубокој/дубљој гори/* (66).

У оваквој конструкцији могућа је супституција суперлативне ријечи без промјене основног значења које носи овакав исказ. Наиме, замјена суперлативног облика компаративом или позитивом (*није такве било ни у дубљој/дубокој гори*) подразумијева само промјену компарацијског

степенa, али не подразумејева промјену значења. Цијела конструкција, без обзира на то да ли је у њој заступљен позитив, компаратив или суперлатив, додатно интензивира студену и мрачну пустош, тј. пустош је била веома, изузетно студена и мрачна, што је представљено перифрастичким изразом, којим говорно лице изражава свој став у вези са процјеном и степеном те квалификације. Због свега тога оваквим се конструкцијама постиже изразита експресивност.

2) Издвојићемо још једну конструкцију са компарацијском лексемом као факултативном. Илустроваћемо то сљедећим примјерима:

Посљедње године првог свјетског рата отјеран је у војну комору наш дорат, *један од најстаријих* коња у читавом крају /*један од старих/старијих* коња у крају/ (БСБ, 100); У *једно од најпријатнијих /једно од пријатних/ пријатнијих* / доба године, скоро преко ноћи расцвјетао би се у баштици крај наше куће црни сљез... (БСБ, 17).

У наведеним примјерима еквативни инклузивни суперлатив реализује се у оквиру синтагме. Појам који се пореди исказан је лексемом *један*, а појам с којим се пореди представља неодређен скуп са заједничким суперлативним својством и карактеристичном генитивном конструкцијом с предлогом *од*. Таква структура подразумејева укљученост поређенице у поредбеницу, а тиме и једнак степен заступљености особине (Ковачевић, 2009: 31). Супституција суперлативне лексеме облицима позитива или компаратива такође доводи само до промјене степена, али не и до промјене значења (*један од старих/старијих* коња у крају; *једно од пријатних/пријатнијих* доба године). У сваком случају, основно значење се не мијења, а ријеч је о квалификацији и издвајању једног елемента из неодређеног скупа са заједничким особинама, дакле исказује се еквативност, а не диферентивност, јер сви елементи припадају истом компаративном степену.

На крају, да укратко закључимо. Анализа на основу ексцерпираних примјера из Њопићевог књижевноумјетничког текста односила се на перифрастичке изразе у којима се компарацијска лексема појављује као облигаторна или као факултативна. У првој групи примјера су конструкције у чијој је структури компарацијска лексема обавезна. Издвојили смо унутар ње четири модела. Први модел остварује се преко морфолошког компаратива, али изражава суперлативно значење. Други модел су конструкције са удвојеним морфолошким компаративом као обавезном лексемом, које представљају устаљене изразе, гдје компаратив не представља виши степен заступљености особине или својства, него полусложеничка конструкција добија ново значење. Трећи модел се такође остварује преко морфолошког компаратива. Међутим, он је интензивира партикулама све, још и што, које појачавају квалификације унутар истог степена, тј. компаратива. У

четвртом моделу обавезна лексема је облик суперлатива, који је конституент фразеолошке конструкције.

Проведена анализа показала је да у перифрастичким конструкцијама са морфолошким синтетичким компаративом или суперлативом, компарацијска лексема као обавезна компонента тих конструкција не изражава своје основно значење, тј. заступљеност особине у вишем (компаратив) или највишем степену (суперлатив) и да она не може бити супституисана неким другим компарацијским обликом без промјене значења. У перифрастичким изразима са морфолошким синтетичким компаративом или суперлативом као факултативном лексемом, супституција компарацијске лексеме доводи само до промјене степена, али не и до промјене значења, што потврђује њену факултативност.

На крају ћемо још напоменути да број издвојених модела перифрастичких израза са обавезном или факултативном компарацијском лексемом, наравно, није коначан и да ће анализа обимнијег корпуса, у неком другом раду, показати и већи број таквих модела, и оних са компарацијском лексемом као обавезном компонентом и оних гдје је она факултативна у оквиру перифрастичког израза.

Извори

БСБ – Ћопић, Б. (1975). *Баишта сљезове боје*, Београд: Српска књижевна задруга.

П – Ћопић, Б. (1969). *Приповетке*, Библиотека Српска књижевност у сто књига, Нови Сад – Београд: Матица српска – Српска књижевна задруга.

ПЗК – Ћопић, Б. (1978). *Приче испод змајевих крила*, Сарајево, Београд: Свјетлост, Веселин Маслеша, Просвета.

Литература

Ковачевић, М. (2015). Типови апсолутног компаратива у српском језику. У М. Ковачевић и В. Поломац (Прир.), *Путевима српских идиома*, Зборник у част проф. Радивоју Младеновићу поводом 65. рођендана, Крагујевац: ФИЛУМ, 411–429.

Ковачевић, М. (2009). Степеновање у оквиру суперлатива. У *Огледи из српске синтаксе*, Београд: Друштво за српски језик и књижевност, 27–39.

- Куљанин, С. (2012). *Перифрастичке форме компарације у савременом српском језику*, необјављена докторска дисертација, одбрањена 2012. године, Пале: Филозофски факултет, Универзитет Источно Сарајево.
- Мразовић, П; Вукадиновић З. (1990). *Граматика српскохрватског језика за странце*, Сремски Карловци, Нови Сад: Издавачка књижарница Зорана Стојановића.
- Оташевић, Ђ. (2012). *Фразеолошки речник српског језика*, Нови Сад: Прометеј.
- Ристић, С.; Радић-Дугоњић, М. (1999). *Реч. Смисао. Сазнање (студија из лексичке семантике)*, Београд: Филолошки факултет Београдског универзитета.
- РМС, (1967). *Речник српскохрватског књижевног језика*, Нови Сад – Загреб: Матица Српска – Матица Хрватска
- РСЈ, (2007). *Речник српског језика*, Нови Сад: Матица српска.

Sanja Kuljanin

Komparative Lexeme als obligatorischer oder fakultativer Bestandteil periphrastischer Ausdrücke

Zusammenfassung

In der vorliegenden Arbeit werden periphrastische Konstruktionen analysiert, und zwar ein spezifischer Typ: mit obligatorischen oder fakultativen Lexem in Form von Komparativ oder Superlativ. Da man unter Periphrastik die lexikalische Desemantisation versteht, wobei jedem der semantischen Bestandteile oft ein besonderes Lexem entspricht, ist das Ziel dieser Arbeit, die periphrastischen Ausdrücke, in denen eine komparatives Lexem obligatorisch vorkommt, auszusortieren und zu systematisieren. Aufgrund der durchgeführten Analyse konnten wir feststellen, dass in den periphrastischen Konstruktionen, mit dem morphologisch-syntetischen Komparativ oder Superlativ, das komparative Lexem als obligatorisches Bestandteil dieser Konstruktionen nicht seine Grundbedeutung ausdrückt, d.h. die Realisierung einer Eigenschaft in höherer (Komparativ) oder der höchsten Stufe (Superlativ) und dass keine Substitutionsmöglichkeiten mit einer anderen Form der Komparation ohne Bedeutungsveränderungen besteht. In den periphrastischen Ausdrücken, mit dem morphologisch-syntetischen Komparativ oder Superlativ und mit einem fakultativen Lexem, führt die Substitution des komparativen Lexems zur Veränderung der Steigerungsstufe, aber nicht zur Veränderung der Bedeutung, was ihre Fakultativität bestätigt.